

**แนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5
ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร**
**GUIDELINES FOR TEACHING AND LEARNING IN THE ERA OF ARTIFICIAL
INTELLIGENCE BASED ON BAHUSSUTA V OF THE BANGKHEN
PRIMARY SCHOOL GROUP, BANGKOK**

¹พระมหาธีรวัฒน์ สาคกรปุโต (ขอพุลเจลา) PhramahaTheewarat Sakaraputto (khophunchalao)

²พระครูกิตติญาณวิสิฐ Phrakhrakittayanawisit ³ประวิทย์ ชัยสุข Prawit Chaisuk

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Theerawat341@gmail.com

Article Received: August 13, 2025. Revised: September 25, 2025. Accepted: September 27, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 2) เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธีโดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน จำนวน 324 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา และรายด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) วิธีการบริหารแนวทางแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เป็นการบูรณาการหลักการเรียนรู้ตามหลักพหุสูตร 5 ประกอบด้วย การตั้งใจฟัง (พหุสูตรตา) การตั้งใจจำ (ธตา) การตั้งใจท่อง (วจนา ปริจิตา) การตั้งใจขบคิด (มนสานุเปกขิตา) และการเข้าถึงความรู้อย่างถ่องแท้ด้วยปัญญา (ทิภูริยา สุปฏิวิทธา) เข้ากับการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน และ 3) แนวทางแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีปัญญา และมีศักยภาพในอนาคต จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งตามหลักพหุสูตร (2) ด้านการเรียนการสอน จัดการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนและสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาใช้ AI ในการปรับการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนโดยครูทำความเข้าใจความสามารถของนักเรียนและปรับ

ระดับความยากง่ายของบทเรียนใช้เทคโนโลยีและสื่อที่หลากหลายเพื่อลดช่องว่างและสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ให้กับนักเรียนทุกคน (3) ด้านการวัดผลและประเมินผล ทำให้การวัดผลมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และลดภาระงานครู กำหนดเกณฑ์การวัดผลที่ชัดเจนและเหมาะสมกับระดับชั้นนำ AI มาช่วยในกระบวนการประเมินผลเพื่อให้ครูมีเวลาในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น (4) ด้านการนิเทศการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและพัฒนาการสอน ใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยในการ สร้างหลักสูตรและแผนการสอนที่มีคุณภาพสูงช่วยอำนวยความสะดวกและยกระดับกระบวนการนิเทศการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, ยุคปัญญาประดิษฐ์, หลักพหุสูตร 5

Abstract

This research article aimed: 1) to study the status of teaching and learning in the era of artificial intelligence according to the Five Bahussutā principles, 2) to study methods of teaching and learning in the era of artificial intelligence according to the Five Bahussutā principles, and 3) to propose guidelines for of teaching and learning in the era of artificial intelligence according to the Five Bahussutā principles of the primary school group in Bang Khen District, Bangkok. This mixed-method research utilized a quantitative methodology, using a questionnaire survey. The population used for the research consisted of 324 administrators and teachers in the Bang Khen District primary school group. Data were analyzed using statistics such as percentages, means, and standard deviations. Qualitative research involved interviews with seven key informants and data were analyzed using content analysis.

The results revealed that: 1) The overall state of teaching and learning in the era of artificial intelligence according to the Five Bahussutā principles of Bang Khen District primary school group, Bangkok, was at a high level in four dimensions and each dimension was at a high level. The dimensions, ranked from lowest to highest, were: curriculum development, teaching and learning, measurement and evaluation, and educational supervision, with the highest-rated dimension being instructional media. 2) The management methods for of teaching and learning in the era of artificial intelligence according to the Five Bahussutā principles of Bang Khen District primary school group, Bangkok, were at a high level. This approach integrated the Five Bahussutā principles, consisting of listening intention (Bahusuttā), memorizing intention (Dhatā), reciting intention (Vacasā paricitā), thinking intention (Manasānupekkhitā), and accessing knowledge thoroughly with wisdom (Ditthiyā supāṭividdhā), with the use of artificial intelligence (AI) technology to enhance education in 4 areas. 3) Guidelines for teaching and learning in the era of artificial intelligence according the Five Bahussutā principles of the Bang Khen Primary School Group, Bangkok, consisted of (1) Curriculum Development: Developing a curriculum that aligns with educational standards to create learners who are good, intelligent, and have potential in the future. Organizing diverse learning that focuses on learners and promotes learning through hands-on practice to

create in-depth understanding according to the Polymath principles. (2) Teaching and learning: Organizing teaching that responds to learner differences and creates educational equality. Using AI to adjust teaching to suit each student. Teachers understand students' abilities and adjust the difficulty level of the lessons. Using a variety of technology and media to reduce gaps and create equal educational opportunities for all students. (3) Measurement and evaluation make evaluation more efficient, transparent, and reduce teachers' workload by setting evaluation criteria that are clear and appropriate for each grade level. Using AI to help in the evaluation process so that teachers have more time to develop students. (4) In terms of educational supervision, increasing efficiency in planning and developing teaching. Using AI as a tool to help create high-quality curriculum and lesson plans, facilitating and improving the educational supervision process.

Keywords: Teaching and Learning, The Era of Artificial Intelligence, The Five Bahussutā Principles

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้ฝึกฝนค้นคิดจากคนรุ่นหนึ่ง ไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมเพื่อถ่ายทอดความรู้ความสามารถและสร้างเสริมพฤติกรรมแก่เยาวชนสมาชิกที่ดีของสังคม การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษา ซึ่งได้รับองค์ความรู้ที่ว่า มคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพ เพราะกระบวนการเรียนรู้เป็น กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาเยาวชนทั้งกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ส่งผลให้สังคม ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ¹ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2542) การศึกษาของไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้ระบุไว้ว่าในการจัดการศึกษาของรัฐบาลต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพอีกทั้งมีเจตนาที่จะให้การศึกษากลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนคุ้มครองสิทธิสร้างโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักพุทธสุต 5 ในยุคปัญญาประดิษฐ์จึงมุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์มีความสมดุลทาง จิตใจ ร่างกาย สติปัญญาและสังคมสามารถพึ่งตนเองร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

การสอนในยุคปัญญาประดิษฐ์ เพื่อจัดพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านปัญญาประดิษฐ์ปริยัติและปฏิบัติเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของ พระพุทธศาสนาเพื่อปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้คุณธรรมสามารถนำความรู้และคุณธรรมไปบูรณาการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในยุคปัญญาประดิษฐ์อันจะทำให้สามารถทราบถึงการจัดการเรียนการสอนของครูและพระสอนศีลธรรมมาเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อันจะเป็นข้อมูลในการการปรับปรุง พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป (พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต), 2541)

ในยุคปัจจุบันประเทศไทย ได้มีการนำระบบ หรือระบบปัญญาประดิษฐ์เข้ามาใช้เป็นตัวช่วยในการศึกษารวมไปถึงการวิจัยหรือการทดลองต่าง ๆ ซึ่งในการวิจัยก็ได้มีการทดลองใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับการสอน เพื่อเป็นการประเมินผล โดยจากการวิจัยพบว่า ผู้สอนสามารถทำหน้าที่ในการบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตรวจทานหรือการให้คะแนนงานที่มีการมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการเรียนรู้ที่แตกต่างก็มีความสำคัญในการศึกษาซึ่งครูผู้สอนสามารถออกแบบเส้นทางการเรียนรู้แบบกำหนดเองให้กับนักเรียนได้ตามจุดแข็ง จุดอ่อนและความชอบในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งเครื่องมือนี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนได้ไม่จำเป็นว่าการให้คะแนนการประเมิน การบันทึกการเข้าเรียนรวมไปถึงรูปแบบพฤติกรรม ยกตัวอย่างเครื่องมือต่าง ๆ เช่น Dreambox, Smart Sparrow หรือ Knewton การเข้าถึงโอกาสเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาในยุคใหม่ ซึ่ง AI จะช่วยลดช่องว่างระหว่างความสามารถการเรียนรู้ และภูมิหลังได้ด้วยการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสามารถมอบโอกาสทางการศึกษาที่มีความเท่าเทียมกันให้แก่ทุกคน รวมไปถึงผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หรือผู้ที่พูดได้หลายภาษา เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ ก็สามารถแปลงเสียงพูดเป็นข้อความได้อัตโนมัติ นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ง่าย โดยที่ไม่ต้องคำนึงถึงสำเนียงหรือการออกเสียงของครู เช่น เครื่องมืออย่าง Brainia ยุคปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตรที่มีการเล็งเห็นถึงความสำคัญและได้นำมาประยุกต์ใช้ด้วยระบบ AI ในระดับอุดมศึกษาถึง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือกลุ่มคณิตศาสตร์ และสถิติ กลุ่มวิทยาศาสตร์ข้อมูลและวิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์และกลุ่ม AI Cluster ซึ่งผู้เรียนทุกคนสามารถนำความรู้เรื่องปัญญาประดิษฐ์ไปปรับใช้และพัฒนาให้เกิดงานที่มีความสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลายไม่จำเป็นว่าการสร้างภาพศิลปะ ผ่านการประมวลผลด้วยปัญญาประดิษฐ์ การสร้างแชทบอต การจัดการเรียนรู้ การสร้างคลิปวิดีโออัตโนมัติ (<https://www.dia.co.th/articles/ai-in-education>, ออนไลน์)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาวิธีการแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 324 คน และใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บข้อมูลการวิจัย
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจงคุณสมบัติ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์และหลักพหุสูตร 5 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้าง

เครื่องมือวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ซึ่งผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 - 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.862 6) ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีประเด็นคำถามแบบปลายเปิด 4 ประเด็นจากการศึกษาวิธีจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ข้อมูลความสภาพปัจจุบันแนวทางจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีรายละเอียดดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

สภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตาม หลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานครภาพรวม	N = 324 คน			
	μ	σ	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.06	0.58	มาก	3
2. ด้านการเรียนการสอน	4.19	0.56	มาก	1
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.02	0.64	มาก	4
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.07	0.59	มาก	2
ภาพรวม	0.89	0.45	มาก	

2. วิธีการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ 1) โรงเรียนมีกระบวนการใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดที่หลากหลาย การวัดผลและประเมินผลตาม มีวิธีการแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีกระบวนการใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดที่หลากหลาย การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในการกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดและประเมินผล ไม่เพียงช่วยให้เกณฑ์มีความเหมาะสมและยุติธรรม แต่ยังสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในผลลัพธ์การศึกษาและทำให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นในกระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้การบริหารด้านนี้มีความโปร่งใส ยุติธรรมและมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 2) บุคลากรโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดและประเมินผลของสำนักเรียน การวัดผลและประเมินผลตาม มีวิธีการบริหารวิธีการแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ขตามหลักพหุสูตร 5 โรงเรียนมีกระบวนการใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดที่หลากหลาย การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในการกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดและประเมินผล ไม่เพียงช่วยให้เกณฑ์มีความเหมาะสมและยุติธรรม แต่ยังสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในผลลัพธ์การศึกษาและทำให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นในกระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้การบริหารด้านนี้มีความโปร่งใส ยุติธรรมและมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.2 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการให้กำลังใจ ความเอาใจใส่และความรักแก่ผู้เรียน วิธีการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานครการจัดการเรียนการสอนตามจะช่วยสร้างความสมดุลและประสิทธิภาพในการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอนและตารางสอนล่วงหน้าจะช่วยให้สำนักเรียนมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ สร้างความมั่นใจให้กับผู้สอนและนักเรียน และส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความเข้าใจในธรรมชาติอย่างลึกซึ้งและนำไปปฏิบัติได้จริง 2) โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสอนควรการจัดทำแผนการสอนและตารางสอนก่อนเปิดภาคเรียนวิธีการการบริหารวิธีการแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 การจัดการเรียนการสอนตามจะช่วยสร้างความสมดุลและประสิทธิภาพในการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอนและตารางสอนล่วงหน้าจะช่วยให้โรงเรียนมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ สร้างความมั่นใจให้กับผู้สอนและนักเรียนและส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความเข้าใจในธรรมชาติอย่างลึกซึ้งและนำไปปฏิบัติได้จริง

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร สรุปจากเนื้อหาการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร แนวทางการพัฒนาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การจัดทำหลักสูตร และหรือพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี คนเก่ง มีปัญญา มีศักยภาพ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนด้วย วิธีการ รูปแบบที่ หลากหลาย และเหมาะสมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ

3.2 ด้านการเรียนการสอน แนวทางการเรียนการสอน เน้นการสอนที่ปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ครูผู้สอนต้องรู้จักความสามารถของนักเรียน เพื่อปรับระดับความยากง่ายของบทเรียน ใช้สื่อ

การสอนที่หลากหลาย สร้างโอกาสที่เท่าเทียมให้แก่ผู้เรียน การเข้าถึงโอกาส เป็นส่วนสำคัญของการศึกษาในยุคใหม่ซึ่งปัญญาประดิษฐ์จะช่วยลดช่องว่างระหว่างความสามารถการเรียนรู้ และภูมิหลังได้ด้วยการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสามารถมอบโอกาสทางการศึกษาที่มีความเท่าเทียมกันแก่นักเรียนทุกคน

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล แนวทางวัดผลและประเมินผล กำหนดเกณฑ์การวัดผลอย่างโปร่งใส ใช้เกณฑ์ที่ชัดเจนและเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การให้เกรดด้วยระบบอัตโนมัติ ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ระบบปัญญาประดิษฐ์ได้เปลี่ยนภาระงานของครูผู้สอน ให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะงานประเมินผลการเรียนนั้นเป็นงานที่ใช้เวลามาก แต่ระบบ AI in Education สามารถทำให้กระบวนการนี้ง่ายขึ้น เช่น Gradescope เป็นต้น

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางการนิเทศการศึกษา ระบบปัญญาประดิษฐ์กับการศึกษา จะช่วยอำนวยความสะดวก ในการสร้างแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ขับเคลื่อนด้วยระบบ AI ที่สามารถช่วยสร้างหลักสูตร และแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม 4 ด้านอยู่ในระดับมาก รายละเอียดทุกด้านอยู่ในอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศ และรายด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของเชาว์ รำมะนา (2564) ที่พบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจตุจักร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้สื่อออนไลน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการใช้สื่อออนไลน์ในการวัดและประเมินผล ด้านการใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน และด้านความพร้อมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ ตามลำดับ 2) วิธีพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ ควรวางแผนการสอนโดยยึดหลักสูตรและตัวชี้วัด ผลิตสื่อการสอนใช้เองและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์หลายประเภท บูรณาการกิจกรรมหลายวิชา ใช้ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ ออกแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้มีความยืดหยุ่น สร้างแบบทดสอบปรนัยและอัตนัยผ่านสื่อออนไลน์ ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ครูศึกษาข้อมูลการใช้สื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มทักษะการทำงาน

2. ผลการศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการเรียนการสอน มีสภาพความคิดเห็นที่ต้องให้ความสำคัญ เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลตามความมุ่งหมายของการเรียน การใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดที่หลากหลายในการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เป็นสิ่งสำคัญในการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสายสิทธิ์ สารโท (สิทธิโท) (2565) ที่พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมตามหลักพหุสูตร 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด มีดังนี้ 1) การจัดทำแผนการสอน คือจัดทำแผนการสอนที่ออกแบบครอบคลุมการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

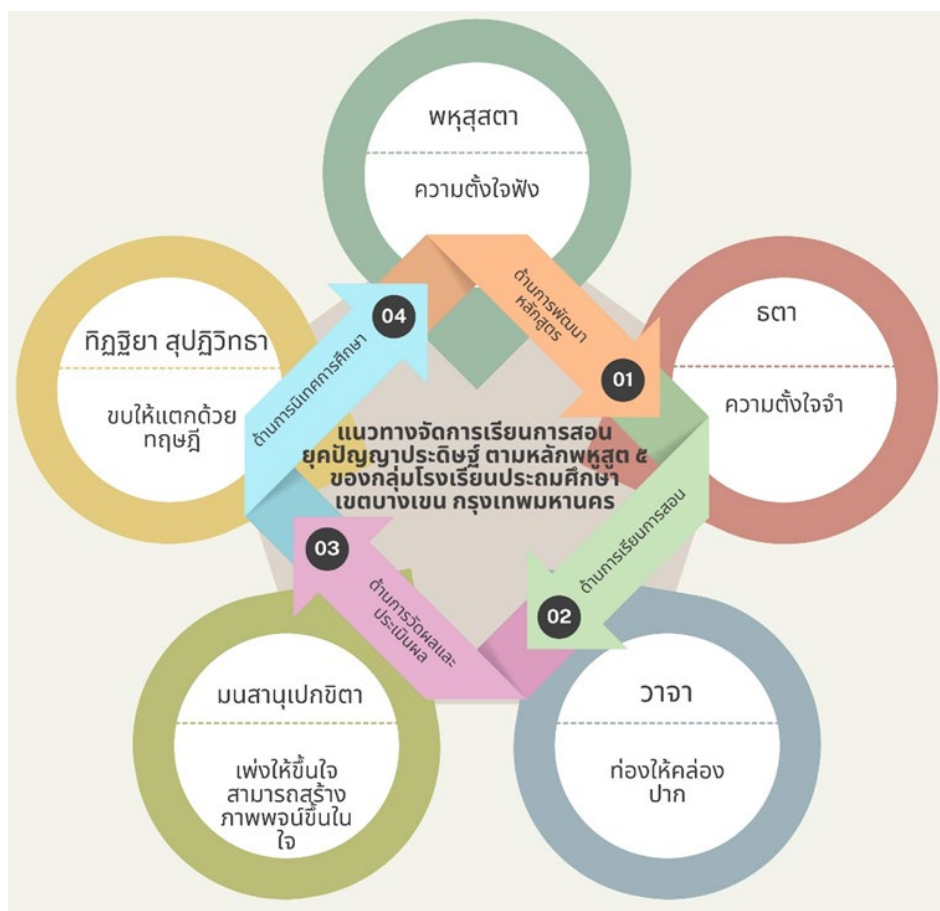
การเข้าใจ 2) การทำเอกสารประกอบการสอน คือจัดทำเอกสารการสอนที่น่าสนใจกระตุ้นให้เกิดการอยากเรียนของผู้เรียน 3) การจัดการห้องเรียน คือ สวดมนต์ไหว้พระ รับศีล นั่งสมาธิก่อนเรียน 4) การใช้สื่อ คือ เลือกใช้สื่อที่หลากหลายที่ครอบคลุมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนกระตุ้นให้คิด 5) การประเมินผล คือ ควรประเมินผลจากชิ้นงานที่นักเรียนสร้างสรรค์ขึ้นจากโครงการเป็นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา จาริกดี (2565) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ได้แก่ การด้านการพัฒนาหลักสูตร ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรให้มาก พัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เข้าถึง เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย เกิดการพัฒนาการต่อยอดจากความรู้เดิม ด้านการวัดผลและประเมินผล ใช้การวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และทันสมัยผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษามีความเป็นกัลยาณมิตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการนิเทศการศึกษาห้องเรียน และการนิเทศออนไลน์

3. ผลการนำแนวทางแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีปัญญา และมีศักยภาพในอนาคต จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งตามหลักพหุสูตร 2) การเรียนการสอน จัดการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาใช้ AI ในการปรับการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนโดยครูทำความเข้าใจความสามารถของนักเรียนและปรับระดับความยากง่ายของบทเรียนใช้เทคโนโลยีและสื่อที่หลากหลายเพื่อลดช่องว่างและสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ให้กับนักเรียนทุกคน 3) การวัดผลและประเมินผล ทำให้การวัดผลมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และลดภาระงานครู กำหนดเกณฑ์การวัดผลที่ชัดเจนและเหมาะสมกับระดับชั้น นำ AI มาช่วยในกระบวนการประเมินผลเพื่อให้ครูมีเวลาในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น 4) การนิเทศการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและพัฒนการสอน ใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยในการสร้างหลักสูตรและแผนการสอนที่มีคุณภาพสูงช่วยอำนวยความสะดวกและยกระดับกระบวนการนิเทศการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชัย อนันต์ชัยลิขิต (2565) ที่พบว่า วิธีพัฒนาการพัฒนาทักษะการบริหารงานบุคคลยุคดิจิทัลตามหลักคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีดังนี้ 1) สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา 2) ตั้งคณะกรรมการในการกำหนดคุณสมบัติ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประชาสัมพันธ์ในการรับสมัคร 3) มีเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการทำงาน (4) นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการบริหารจัดการให้กับบุคลากร

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานครโดยใช้หลักพหุสูตร 5 เป็นแนวทางเป็นการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นการสร้างแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุคปัญญาประดิษฐ์และคุณธรรมหลักทางพระพุทธศาสนา เพื่อยกระดับคุณภาพแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ออกแบบหลักสูตรให้ตอบโจทย์ชีวิต

จริงของผู้เรียน ทุกกิจกรรมและเนื้อหาต้องตอบโจทย์เป้าหมายการเรียนรู้ ไม่สอนแยกเป็นกล่อง แต่เชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของความรู้ 2) ด้านการเรียนการสอน ในบริบทของการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้แบบ ท่องจำ ซึ่งเน้นการจดจำข้อมูลโดยตรงเพื่อให้สามารถเรียกออกมาได้อย่างรวดเร็ว เช่น การจำสูตรคูณ บทอาขยาน หรือคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายลึกซึ้งของเนื้อหานั้นเสมอไป 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นการนำแนวคิดจากพระพุทธศาสนามาปรับใช้กับการประเมินผลในกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและรอบด้าน โดยเฉพาะในแง่ของการเป็นผู้ใฝ่รู้ที่แท้จริงช่วยให้เห็นศักยภาพผู้เรียนในชีวิตจริงได้ชัดเจนมากขึ้น 4) ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นแนวทางที่เน้นการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม มากกว่าการสั่งหรือควบคุม ช่วยให้ครูเติบโตอย่างมีความหมายและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง ผู้นิเทศและครูพูดคุยกันอย่างเท่าเทียม เปิดใจกันสะท้อนความคิดและประสบการณ์ร่วมกัน ตั้งใจฟังครูอย่างแท้จริงเพื่อเข้าใจบริบทความท้าทายและโอกาสในการพัฒนา สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนคือการศึกษามากกว่าการสั่งสอน รอบๆ ตัว จนเกิดความจำความเข้าใจการนำไปใช้การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์และประเมินผลด้านเจตพิสัย พัฒนาค้นเองขึ้นไปตามลำดับอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลได้เร็วขึ้นต้องอยู่สภาพแวดล้อมต่างๆ ของทั้งผู้เรียน ผู้สอน สิ่งเร้า และแรงจูงใจต่างๆ ที่ดีในการจัดการเรียนการสอนสรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มี
 - 1.1 การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางจัดการเรียนการสอนยุคปัญญาประดิษฐ์ตามหลักพหุสูตร 5 ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ควรมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และคุณภาพชีวิตของคณะครูและนักเรียน
 - 1.2 ควรมีการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อให้โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งต่อหลักพหุสูตร 5 และเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมไทย
 - 2.2 ควรศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการจัดเก็บข้อมูลการเรียนการสอนด้วยสื่อออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างไม่มีข้อจำกัด
 - 2.3 ควรศึกษาเรื่อง การสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและตอบสนองลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน
 - 2.4 ควรศึกษาเรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ผ่านระบบเครือข่ายเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับโลกยุคศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- เชาว์ รำมะนา. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจตุจักร สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต). (2541). พุทธวิธีในการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระสายสิทธิ์ สารโท (สิทธิโท). (2565). แนวทางการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมตามหลักพหุสูตร 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชัย อนันต์ชัยลิขิต. (2565). การพัฒนาทักษะการบริหารงานบุคคลยุคดิจิทัล ตามหลักภูมิธรรมของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธระดับประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2542). รัตนพินิจนิตศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุริยา จาริกดี. (2565). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Dynamic, Intelligence Asia Co., Ltd. (2567). AI กับการศึกษา ตัวช่วยสุดอัจฉริยะ เพื่อมิติใหม่แห่งการเรียนรู้ที่ดีกว่า. แหล่งที่มา. <https://www.dia.co.th/articles/ai-in-education> สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2567.